

**VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY
INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ**

Závěrečná práce

DOPLŇUJÍCÍ PEDAGOGICKÉ STUDIUM

Projekt vzdělávací aktivity: Olympijské hry, jejich historie a současnost

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Mráz

Vypracoval: Ing. Jiří Štros

Věznice: Všehrdy

Podpis:

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen prameny a literaturu uvedené v seznamu. Současně dávám svolení k tomu, aby tato závěrečná práce byla umístěna v knihovně IV VS ČR a používána ke studijním účelům.

Ve Stráži pod Ralskem dne

Poděkování

Děkuji Mgr. Jiřímu Mrázovi za pomoc a odborné konzultace při zpracování mé závěrečné práce.

OBSAH

1.Úvod	6
2. Teoretická východiska práce	7
2.1 Úloha Vězeňské služby	7
2.2 Základní principy vězeňství v České republice	7
2.3 Funkce trestu	8
2.4 Vývoj zacházení s odsouzenými v českých zemích	8
2.4.1 Ukládání a výkon trestů ve středověku	8
2.4.2 Reforma středověkého práva	9
2.4.3 Utváření vězeňského systému	9
2.4.4 Základy moderního vězeňství	9
2.4.5 Vězeňství a zacházení s vězni do roku 1989	10
2.4.6 Vývoj vězeňství krátce po roce 1989	10
2.5 Charakteristika Věznice VSČR Všechny	11
2.6 Programy zacházení jako prostředek edukace a přípravy na reintegraci	12
2.7 Tělovýchova a sport, téma pro vzdělávací aktivitu programu zacházení	13
2.7.1 Z dějin tělesné výchovy a sportu	13
2.7.2 Sport, nedílná součást současné společnosti, ovlivňující formování osobnosti	14
2.7.3 Psychologie tělovýchovy a sportu	14
2.7.4 Etika tělesné kultury	15
2.7.5 Estetika tělesné kultury	16
3. Praktická východiska práce	17
3.1 Výběr odsouzených pro vzdělávací aktivitu „Olympijské hry, jejich historie a současnost“	17
3.2 Projekt vzdělávací aktivity „Olympijské hry, jejich historie a současnost“	18
3.3 Písemné metodické přípravy	20
4. Závěr	28
Seznam použité literatury	29
Přílohy	30

1.Úvod

Spolu s vývojem celé společnosti se vyvíjelo i vězeňství. Mění se i cíle a smysl vězeňství. V posledních letech u nás bylo nastoleno nové pojetí trestního práva. Podle něj začal být trest chápán jako prostředek nejen k naplnění spravedlnosti, ale současně také k dosažení změny v chování člověka, který porušil zákon. Dochází tak u nás k humanizaci vězeňství, při níž je kladen důraz na respektování „Listiny základních práv a svobod“ při zacházení s vězni.

Stanovení režimu pro odsouzené, cíle tohoto režimu, styk s vnějším světem, svoboda myšlení, informovanost – to je jen minimum ze strategie zacházení, vyplývající z „Evropských vězeňských pravidel“. Nikterak se tím nesnižují nároky na zacházení s vězňenými osobami. A přesto skýtají tato pravidla možnost změny. Nároky a potřeby současné společnosti v oblasti organizace a zacházení s odsouzenými v českých zemích směřují nejen k prosté izolaci, ale současně i k tomu, aby osobám zbaveným svobody bylo umožněno jejich opětovné začlenění do svobodné společnosti. Přičemž nejde o vybočení z platné zákonné legislativy, ale o realizaci konkrétních kroků a náhledů.

Dospělý člověk se ve své podstatě již nemění a se zvyšujícím věkem se stále více „individualizuje“. Přesto jsou zásadní změny jeho osobnosti možné. Většinou jsou podmíněny nejen kognitivně, ale jsou spojeny s konkrétními prožitky, krizemi, jimiž prochází, změnami životních situací, emotivně laděnými zážitky.

2. Teoretická východiska práce

2.1 Úloha Vězeňské služby

V případě Vězeňské služby jde o speciální sociální službu, uspokojující potřebu bezpečnosti občanů obecně potřebu spravedlnosti. Hlavním posláním Vězeňské služby je, aby odsouzení a obvinění se vraceli do společnosti s přesvědčením, že se trestná činnost nevyplácí a že je třeba žít v souladu s platnými zákony. K dosažení takového cíle však nestačí pouhá izolace, ale především odborná, kvalifikovaná práce při zacházení s nimi a tedy i uplatňování individuálních programů zacházení. Přičemž sama Vězeňská služba na to stačit nemůže. Významnou roli v tomto hrají také rodina, školy a veřejné instituce, věnující se mládeži, prevenci či pomoci již propuštěným.

2.2 Základní principy vězeňství v České republice

V roce 1989 přistoupila Česká republika k zásadní revizi svého právního řádu, který by odrážel změnu společenských vztahů a přiblížil se tak standardům práva vyspělých evropských zemí.

Vězeňství v České republice je součástí státní moci, která prostřednictvím státní správy uspokojuje ty společenské potřeby, jež nemohou být postoupeny do sféry péče komunální či občanské. Jsou to potřeby organizovaného uspořádání společnosti, ochrany občana (a to jak veřejnosti tak i vězňů), zajištění spravedlnosti.

Speciální funkce vězeňství pak spočívá v dočasné izolaci pachatele za současného sociálně výchovného zacházení, s cílem jeho společenské reintegrace.

Naprostá většina vězňů se jednou vrátí zpět do společnosti, přičemž by jejich návratem měla být společnost ohrožena co nejméně. Proto je u všech kategorií vězňů nutná příprava na propuštění, s níž se musí počítat ihned po přijetí do věznice a musí se stát nedílnou součástí programů zacházení. Příprava na propuštění však nemůže být jen záležitostí věznic, ale musí se na ní podílet státní i nestátní instituce vně věznice. Výkon trestu odnětí svobody by měl spočívat jen ve skutečně nutném zbavení svobody bez dalšího fyzického, duševního nebo sociálního strádání. Tedy zacházet s vězni tak, aby nebylo ohroženo jejich zdraví, vytvářet jim ve věznicích podmínky slučitelné s lidskou důstojností a podporovat u nich postoje, jež by jim napomáhaly vrátit se do společnosti s dobrou šancí vést řádný život v souladu se zákony.

2.3 Funkce trestu

V rámci ochrany společnosti před zločiny jsou provinilcům mj. ukládány i tresty odnětí svobody. V našem trestním právu je to v současnosti, po zrušení trestu smrti v roce 1990, trest nejprísnejší.

Penologická literatura odlišuje dvě funkce trestu a to funkci vyrovnávací a funkci regulativní. Vyrovnávací funkce trestu souvisí s uchopením výkonu spravedlnosti státem. Cílem vyrovnávací funkce trestu je emocionální uspokojení poškozeného újmou způsobenou provinilci nebo případně náhradou škody. Vzhledem k tomu, že se vyrovnávací funkce trestu ukázala být neúčinnou, byla doplněna funkcí regulativní. Tato funkce trestu, zaměřená do budoucnosti, má za cíl ochránit společnost před nebezpečným chováním (např. deviantů) a kriminální recidivou.

Rozlišujeme tři přístupy v naplňování regulativní funkce trestu. První možností je izolace od společnosti. V takovém případě pachatel po dobu výkonu trestu nemůže pokračovat v dalším páčání trestné činnosti. Touto izolací je však společnost chráněna pouze po dobu výkonu trestu. Po propuštění je však jeho pozitivní reintegrace do společnosti téměř nereálná.

Druhým způsobem k působení na zločin je odstrašování. To vychází z předpokladu, že potenciální pachatelé trestných činů jsou konfrontováni se skutečností fungující společnosti – za každým spáchaným zločinem bude následovat zákonem stanovená sankce. Na základě toho potenciální pachatel zvažuje své budoucí jednání s konečným rozhodnutím trestnou činnost skutečného pachatele nenapodobovat, tedy nevykonat trestný čin.

Ve třetím případě jde o situaci, kdy je odsouzenému poskytnut ve výkonu trestu odnětí svobody časový prostor intenzivně využívaný k útlumu nežádoucího chování a rozvíjení nejrůznějších forem směřujících k pozitivnímu prosociálnímu chování. Motivovat tak odsouzeného, aby se on sám chtěl změnit k lepšímu a aby s touto změnou začal již ve vězení. Trest by měl tak poskytnout především zpětnou vazbu a tak umožnit žádoucí korekci chování.

2.4 Vývoj zacházení s odsouzenými v českých zemích

2.4.1 Ukládání a výkon trestů ve středověku

Za vlády přemyslovců byly v našich zemích vytvářeny první státní a církevní instituce. Soudnictví však bylo ponecháno v rukou Kmenových knížat a vznikající šlechty. Středověké tresty byly zejména tělesné, končící buď smrtí či těžkým ublížením na zdraví. Ve 13. století byl budován systém župních hradů, sloužících mj. i soudnictví, včetně

vytváření prostor k držení osob, zbavených svobody. Nejde však ještě o trest odnětí svobody v dnešním slova smyslu a pobyt v takovýchto vězeních končival obvykle smrtí. O něco později sloužily k věznění provinilců i sklepní prostory radnic. Byly stejně nevlídné, jako ty hradní. Vězňů v nich bývalo mnohdy velké množství, což umožňovalo šíření chorob a nebyly v nich oddělováni muži od žen, či mladistvých. O bezpečnost města se staral rychtář, soudil purkmistr a spravedlnost vykonával městský kat. Trestní právo bylo ve středověku za podpory papežů zneužíváno proti tzv. kacírům a osobám nařčených z čarodějnictví.

2.4.2 Reforma středověkého práva

Vlivem francouzské osvícenské filozofie se i u nás začíná prosazovat názor, že zacházení s vězni nemá být tak surové jako doposud a jejich život má být chráněn. V 18.století je tak za Marie Terezie vzdán nový „trestní kodex“, omezující ukládání trestu smrti a následně zákaz mučení. Syn Marie Terezie, Josef II. pak dospěl ke zrušení trestu smrti a jeho náhradou bylo doživotní vězení v pevnosti (u nás na Špilberku). František II. r.1803 však opět trest smrti zavedl. Roku 1823 je v Praze založena „Svatováclavská trestnice“, kde jsou poprvé odděleni od sebe muži, ženy a mladiství.

2.4.3 Utváření vězeňského systému

Roku 1852 je vydán císařský patent o zločinech, přečinech a přestupcích, který byl u nás využíván jako trestní zákon téměř 100 let. Ten rozlišoval pro vykonávání trestu odnětí svobody těžký žalář, žalář a vězení. Vězeňství přechází zcela do rukou státu a je řízeno ministerstvem spravedlnosti. Dochází k budování sítě vězeňských zařízení, včetně státních trestnic (např. r.1856 ze středověkého hradu Mírov). Objevují se také první snahy o nápravu vězněných osob (naším významným představitelem těchto snah byl František Josef Řezáč, žijící v letech 1819 – 1879).

2.4.4 Základy moderního vězeňství

V roce 1918 vznikla Československá republika, která navázala na historické penitenciární tradice rozpadlé habsburské monarchie a rakouský trestní zákon. Postupně však vytváří nové formy a postupy v právních i vězeňských otázkách. Roku 1931 byl vydán zákon, upravující systém ochranné a ústavní výchovy mládeže a byl vydán zákon, týkající se věznění politických provinilců. Je u nás postupně zřizováno 6 mužských trestnic, 1 ženská. Dále 2 polepšovny pro mladistvé. Na činnosti vězeňství se stále více začínají podílet učitelé, lékaři i představitelé církví. Trest smrti nebyl za první republiky sice zrušen, ale využíván byl jen minimálně.

2.4.5 Vězeňství a zacházení s vězni do roku 1989

Politické změny po roce 1948 znemožnily návrat k předválečným tradicím. Vzniká zákon na ochranu lidově demokratické republiky, zákon „o zřízení táborů nucené práce“. Vězeňství se roku 1953 dostává pod Ministerstvo národní bezpečnosti, jež je v podstatě pod vedením sovětských poradců. A i když roku 1956 jsou zrušeny tábory nucené práce, zůstává i nadále uplatňována třídně politická diferenciací odsouzených. Cílem tehdejšího výkonu trestu byla hlavně represe a ekonomické využívání pracovní síly odsouzených. V polovině šedesátých let dochází konečně ke zrušení třídně politické diferenciací a zavedení diferenciací podle kriminální narušenosti, o níž rozhoduje opět soud. Vězeňství se také roku 1968 vrací do působnosti ministerstva spravedlnosti. V nápravně výchovných ústavech začínají pracovat vychovatelé, sociální pracovníci, psychologové pedagogové. Je v té době také zřízen Výzkumný ústav penologický. Avšak represivní metody ve vězeňství přetrvávají až do roku 1989.

2.4.6 Vývoj vězeňství krátce po roce 1989

V letech 1989 až 1985 probíhá reformování našeho vězeňství. Postupující změny v organizaci a řízení si vyžádaly zásadní systémový zásah za účelem uplatnění penitenciářích záměrů a koncepcí v duchu Evropských vězeňských pravidel. V prvních dvou letech po roce 1989 musely být tlumeny hromadné nepokoje a vzpoury a byla postupně upevňována vnitřní a vnější bezpečnost ve věznicích. Současně bylo přistoupeno k podstatným změnám v zacházení s osobami ve výkonu trestu odnětí svobody i ve vazbě tak, aby byla plně respektována občanská práva omezená ze zákona, důstojnost zaručená Listinou základních lidských práv, a aby došlo k profesionalizaci při zacházení s pachateli. Postupně se začala aplikovat pravidla, odpovídající Evropským vězeňským pravidlům. Za tímto účelem byly přijaty novely zákona o výkonu trestu odnětí svobody, přijetí zákona o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, zákona o Vězeňské službě a justiční strážní ČR a nového zákona o výkonu vazby. Byla vypracována i profilace NVÚ podle stupně bezpečnostních opatření, ve kterých byl pro různé stupně odsouzených stanoven rozdílný režim výkonu trestu. Cílem posledního vývoje je dotváření moderního systému zacházení s obviněnými a odsouzenými v souladu s Listinou základních práv a svobod a přiblížit se tak obdobným vězeňským systémům západních demokracií.

2.5 Charakteristika Věznice VSČR Všehrdy

Věznice Všehrdy se nalézají v Ústeckém kraji, asi 6 km od města Chomutova ve směru na Prahu. Jde o věznici věznicí pro výkon trestu odnětí svobody odsouzených s oddělením pro výkon trestního opatření mladistvých, oddělením s dohledem, oddělením s dozorem a oddělením specializovaným pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním psychotropních látek ve věznici s dozorem. Při respektování zákonné normy 4 m² na osobu, činí kapacita této věznice 558 míst v 8 ubytovnách. Ve dvou ubytovnách jsou umístěni mladiství odsouzení muži, v jedné budově s režimem věznice s dozorem je zřízeno oddělení specializované pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním psychotropních látek ve věznici s dozorem. Tam jsou umísťováni odsouzení na základě vlastního rozhodnutí a podání žádosti. Po jejím posouzení komisí rozhodne o umístění ředitel věznice. Program zacházení na tomto oddělení je více orientován na tělovýchovné aktivity a je zde terapeutický programem „TP21“ což je speciální program s dobou výuky nebo terapie nejméně 21 hodin týdně. Jedna ubytovna je pak vyhrazena pro odsouzené muže jako věznice s dohledem.

V rámci programů zacházení se ve věznici pořádají i celovězeňské kulturní a sportovní akce (hlavně při příležitosti velikonočních či vánočních svátků či celovězeňské olympiády). Tato věznice je charakteristická i vysokou zaměstnaností (dlouhodobě cca 65%). Odsouzení jsou zaměstnáváni jak v režii věznice, tak i u soukromých subjektů, umístěných přímo v objektu věznice i mimo ni. Dochází na firmy zpracovávající drůbež, zabývající se vykládkou a nakládkou zboží, zednickými a truhlářskými pracemi či tříděním odpadu k recyklaci. Dojíždějí i na sezónní zemědělské práce, jako jsou chmel, sběr jahod a malin, sadařské práce. Velké možnosti poskytuje odsouzeným zdejší Školské vzdělávací středisko. Umožňuje denní vzdělávání v kurzech a učebních oborech až 150 odsouzeným. A to v sedmi dvouletých oborech a sedmi akreditovaných pětíměsíčních kurzech.

Zdravotní péči poskytuje odsouzeným místní zdravotní středisko, duchovní péči zabezpečují docházející duchovní. Za účelem nákupů mají odsouzení k dispozici dvě oddělené kantýny (jedna na oddělení s dozorem, druhá na oddělení s dohledem).

Velkou měrou se odsouzení podílejí na estetizaci prostředí věznice. Ať už péčí o zahradní pozemky, travnaté plochy či výzdobou interiérů.

Standardním způsobem je postaráno přirozeně i o zaměstnance věznice.

2.6 Programy zacházení jako prostředek edukace a přípravy na reintegraci

Edukací a zacházením s odsouzenými ve vězeňských podmínkách se snažíme o odstranění relativně trvalých negativních postojů souboru norem, které mu určují konkrétní povinnosti a práva. Cílem tohoto působení je odstranění zvláště těch aspektů vztahu jedince k určitému společenskému prostředí, které jsou výsledkem průběhu nedostatků jeho dosavadního procesu socializace.

Základní principy výkonu trestu jasně vymezují pravidla pro způsob zacházení s vězněnými osobami, tak i pro prevenci uplatňovanou v rámci procesu jejich edukace. Vše je zaměřeno především na posilování vztahů mezi nimi a členy jejich rodina na jejich motivaci ke změně postojů a hodnot, které jim komplikují návrat do společnosti.

Výkonem trestu odnětí svobody se sleduje ochrana společnosti před pachateli trestných činů, ale také výchova odsouzeného k tomu, aby byl schopen vést řádný život. Výchovně tedy působit na odsouzené a na návrat do civilního života je připravovat, aby se stali plnohodnotnými členy společnosti a odstranili ze svého života páčání trestné činnosti. To je hlavním cílem programu zacházení.

V České republice jsou programy zacházení upraveny Zákonem č.169/1999 sb. o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ZVTOS“) v §§40 a 41. Dále Vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č.345/1999 sb., kterou se vydává Řád výkonu trestu (dále jen „ŘVTOS“) v §§36 až 40 a Metodický list č. 9/2008 ředitele Odboru výkonu vazby a trestu Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky. Těmito závaznými dokumenty je přesně stanoveno, jaké jsou součástí programu zacházení. Člení se na „pracovní aktivity“, „vzdělávací aktivity“, „speciálně – výchovné aktivity“, „zájmové aktivity“ a „aktivity zaměřené na utváření vnějších vztahů“. Každý program zacházení vychází z komplexní zprávy o odsouzeném, která je v podstatě shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, sociálního a lékařského posouzení osoby odsouzeného. Přičemž obsah této zprávy je důvěrný. Tím se dosahuje toho, že programy jsou tzv. „šité na míru“ jednotlivým odsouzeným tak, aby mohly plnit účel a nebyly pouhou formalitou. Komplexní zpráva je vždy dílem kolektivu odborných zaměstnanců věznice. A těmi jsou:

Speciální pedagog, který se zaměřuje na poznatky z pozorování odsouzeného a popis jeho trestní minulosti. Dále na popis sociálních vazeb a aktuálního životního stylu.

Psycholog, ten ve svém posouzení shrnuje poznatky z pozorování a významná anamnestická data a jejich souvislosti s trestným činem. Uvádí popis osobnosti orientovaný na intelektové schopnosti, emoční stabilitu, volní vlastnosti, sociálně – psychologické

dovednosti aj. Analyzuje postoj odsouzeného k trestnému činu, přijetí viny. Stanoví vhodný přístup pracovníků VS ČR a spolu s pedagogem uvádí dispozice k pracovnímu zařazení a umístění.

Sociální pracovník na základě svého pozorování charakterizuje mj. způsobilost odsouzeného k právním úkonům, uvádí popis aktuální sociální situace, kontakty s orgány státní správy s popisem zajištění situace po výkonu trestu a pomáhá při zajišťování různých dokladů apod.

Lékař na základě dostupné zdravotní klasifikace a lékařské prohlídky odsouzeného, nařizuje v případě potřeby užívání léků, případně dietní stravování. Dále uvádí pracovní omezení, uložené ochranné léčení a zkušenosti s návykovými látkami.

Souhlas se zvoleným programem zacházení stvrdí odsouzený svým podpisem, čímž se pro něj stává závazným.

2.7 Tělovýchova a sport, téma pro vzdělávací aktivitu programu zacházení

2.7.1 Z dějin tělesné výchovy a sportu

Původ tělesné výchovy a sportu sahá daleko do minulosti a to až do doby prvobytně pospolné společnosti. Zastavím se však až v době, kdy tělovýchova dosáhla svého určitého vrcholu, v antické éře otrokářské společnosti. Tehdy na základě různých tradic, jako např. uctívání přírodních sil, božstev, zkoušek dospělosti apod., vznikaly a pořádaly se hry, jež byly mimořádnými společenskými událostmi. Například Pýtijské hry v Délfách, Panaténské v Athénách a mimo dalších ty nejslavnější, Olympijské hry na poloostrově Peloponéz, ve slavné řecké Olympii. Tyto se datují od r. 776 př.n.l. I když podle starých pověstí je jejich původ zřejmě ještě starší. Hry byly nedílnou součástí řecké kultury a vzdělávacího systému té doby. A to až do svého zrušení r. 393 n.l., římským císařem Theodosiem I. V průběhu své více než tisícileté historie se přirozeně měnil jejich charakter. V následujících staletích byla tělovýchova a sport provozován spíše v rámci vojenské přípravy. Jen vzácně byl v období středověku součástí výuky. Byť na význam her a tělesných cvičení již v raném věku, upozorňoval ve svých dílech „Didaktika Magna“, či „Informatórium školy mateřské“ už Jan Amos Komenský. Teprve až druhá polovina 19.století a změny životního stylu zvýšily opět zájem širší veřejnosti o rozvíjející se sporty, k čemuž přispěly i vykopávky v Řecku. Vše vyústilo roku 1894 v založení Mezinárodního olympijského výboru a vyvrcholilo uspořádáním I. Olympijských her „nového věku“ roku 1896 v řeckých Athénách. A tyto se v průběhu, dnes již více než stoleté historie, staly fenoménem 20.

století a dodnes jsou fascinujícím a svým významem zdaleka ne jen sportovním, největším mírovým setkáváním národů celého světa.

2.7.2 Sport, nedílná součást současné společnosti, ovlivňující formování osobnosti

Sport se svým způsobem jednoznačně podílí na vývoji a formování osobnosti. A to v závislosti na tom, zda jde o vrcholového sportovce, sportovce tzv. rekreačního anebo člověka, který sport aktivně sleduje (tzv. fanoušek). Vrcholový sportovec se realizuje především svým vlastním sportovním výkonem. Jeho prožíváním, hodnocením, postojem k němu a porovnáváním s výkony jiných. Rekreační sportovec vychází převážně ze snahy být v optimální formě při plnění svých povinností např. v práci, ve společnosti, při zvládání každodenních úkonů. Sport je pro něj prostředkem k vytváření lepších podmínek pro vlastní seberealizaci v hlavních oblastech svého působení. Člověk sport pouze sledující, zabývající se jím víceméně teoreticky, v něm hledá především rozptýlení a zábavu. Seberealizace jeho osobnosti se zde projevuje v zájmové činnosti. I toto víceméně významně ovlivňuje jeho osobnost, morálku, estetické cítění. Seberealizaci vidí především v kolektivu (fanoušků, fanklubu apod.). Každá z těchto tří rovin vztahu člověka ke sportu dlouhodobě ovlivňuje atmosféru jeho života, aktivity a zaměřenosti a právě tím přispívá k formování jeho osobnosti.

2.7.3 Psychologie tělovýchovy a sportu

Už starověcí učenci ve svých dílech pokládali tělesná cvičení za významný prostředek duševní hygieny. V antice byl význam tělesných cvičení pro rozvoj duševních vlastností a růstu osobnosti, ať už bojovníků či závodníků, zcela zjevný. Učili se tak odvaze, sebeovládání, kladným morálně-volným vlastnostem. Samotné prameny psychologie a sportu můžeme vypořádat i v době působení J. A. Komenského, který ve svých dílech poukazuje na oblasti psychické hygieny a psychologické podstaty a působnosti tělesných cvičení, především her. Tyto prvky se objevují i v dílech dalších významných teoretiků, jakými byly např. J. Locke, J. J. Rousseau, J. H. Pestalozzi, A. S. Makarenko a jiní. Už v polovině 19. století existovaly metody na měření reakčního času, síly podnětů. V oblasti fyziologických základů psychologie se psychologie tělovýchovy a sportu nejvíce dotýká práce I. P. Pavlova (rozvinutí reflexivní teorie činnosti živého organismu) a z jeho díla vychází i zakladatel behaviorismu J. B. Watson. Vznik psychologie tělovýchovy a sportu podmiňovala později i řada dalších autorů. Především rozvoj vrcholového sportu vedl nakonec k tomu, že ve druhé polovině 20. století se psychologie sportu stává samostatnou vědeckou disciplínou. Je organizována v rámci světové organizace ISSP – „Mezinárodní

společnost psychologie sportu“. V Evropě pak působí FEPSAC, což je „Evropská federace psychologie sportu a pohybové aktivity“.

Samotná psychologie tělovýchovy a sportu zkoumá vliv tělovýchovy a sportu na psychiku člověka a vliv psychiky člověka na kvalitativní stránku tělovýchovné (sportovní) činnosti. Vznikla a rozvíjí se především díky vrcholovému sportu. Zabývá se psychickými jevy už od školské tělovýchovy, přes sportovní aktivity mládeže, rekreační tělovýchovy dospělých až po výkonnostní a vrcholový sport. A protože prioritu má v této oblasti vrcholový sport, je předmětem současného výzkumu hlavně sportovec, u něhož se zabývá jeho osobností, nervovým systémem, psychomotorickými reakcemi a vlastnostmi, dynamikou psychických vlastností, sociálně – psychologickými problémy, adaptabilitou na zvládnutí zatížení při sportovní přípravě, adaptabilitou na zvládnutí samotné sportovní soutěže. Přičemž zákonitě využívá veškeré teoretické a metodologické poznatky z oblasti teoretických i aplikovaných psychologických disciplín. V oblasti teorie vychází ze současné úrovně a zaměření všeobecné psychologie. V metodologii úzce navazuje na problematiku psychologie práce, sociální psychologie. V celém rozsahu své problematiky se jednoznačně kloní k pedagogické psychologii.

2.7.4 Etika tělesné kultury

Etika tělesné kultury je vlastně o zákonitostech morálky v oblasti tělovýchovy a sportu, co by formy společenského vědomí. Jde tedy o soubor pravidel chování sportovce (ale i dalších účastníků, působících v prostředí tělovýchovy a sportu – divák, rozhodčí, trenér atd.), které určují jeho vztah ke své zemi, ke svému okolí, ke kolektivu, k procesu vlastního sportovního růstu, sportovního boje a k osobnímu životu. I etika tělesné kultury je úzce spjata s filozofií a pedagogikou a dalšími vědními disciplínami (sociologie, psychologie, estetika). Všechny kategorie mají přímý vztah k tělovýchově a sportu a jsou známy pod pojmy – šlechtnost, smysl pro povinnost, sportovní čest, spravedlnost. A správné pochopení kategorií etiky tělesné kultury pomáhá všem (sportovec, trenér, pedagog) správně hodnotit chování své i svých kolegů a přátel. Spravedlivě řešit konflikty, pochopit složité situace, vznikající v průběhu sportovní činnosti.

V souvislosti s etikou tělesné kultury nelze nepřipomenout samotného zakladatele novodobých olympijských her, francouzského barona P. de Coubertena, který jimi chtěl obnovit donedávna opomíjený vztah mezi duchem a tělem a jak píše ve svých „Olympijských pamětech“, naplnit je podobnou etikou, jako tomu bylo v antické epoše. Sám chápe olympijské hry a olympijské hnutí jako prostředek k dosažení svých

pedagogických ideálů, aby byly, cituji: „školou mravní ušlechtilosti a čistoty, tělesné síly a zdatnosti“. Tomu odpovídá i jeho další citát: „není důležité zvítězit, ale zúčastnit se“.

A v souvislosti s etikou nelze opomenout ani dalšího ze zakládajících členů Mezinárodního olympijského výboru. Osobního Coubertenova přítele, českého gymnaziálního profesora, Jiřího Stanislava Gutha Jarkovského. Znamého jako velkého propagátora nejen olympizmu, ale právě i pravidel etiky. K této problematice napsal i řadu děl, např. „Pravidla slušného chování pro mládež“, „Slušnost a demokracie“, „Společenský slabikář“ a další díla, která dodnes neztratila na aktuálnosti.

2.7.5 Estetika tělesné kultury

Estetika tělesné kultury se zabývá odhalováním a analýzou zákonitostí estetického osvojování si tělovýchovy a sportu. Vysvětluje i příčiny a dopad jevů, specifických pro tělovýchovu a sport, které u sportovců, ale i u diváků a příznivců sportu vyvolávají pocity krásy, uspokojení, emocionální vzrušení, radost. Estetické formování člověka se realizuje pedagogickým využitím zákonitostí estetiky – estetickou výchovou. Její úlohou je naučit sportovce poznávat krásu tělovýchovné a sportovní činnosti, prožívat ji, vyjadřovat ji a přenášet do všedního života. Obsahem estetické výchovy v tělovýchově a sportu je jednak formování krásy lidského těla, tělesných tvarů a harmonický rozvoj pohybových schopností. Dále formování vědomostí, návyků a zručností, které jsou předpokladem krásy pohybového projevu. Jde i o formování a rozvíjení smyslu pro krásno, tvořivost a fantazii v tělovýchovném procesu i tréninku. A přirozeně i působení na osobnost diváka a jeho formování.

Míra estetické hodnoty je u širokého spektra sportů různá. Jinak je vnímána u sportů, zaměřených na získání výkonnostního maxima (např. lehká atletika, vzpírání), kde závisí krása pohybu na dosažené dokonalosti techniky ve spojení s psychickými a fyzickými předpoklady sportovce. U sportů individuálního vedení boje (box, zápas, judo) se nese ve znamení zvládnutých pravidel a technického vedení boje. U kolektivních sportů krásu pohybové činnosti převyšuje dokonalost techniky, souhry a stylu hráčů, tvořivost a improvizace. Jsou však sporty, u nichž estetika, ladnost a dokonalost pohybu hrají dominantní roli. Jde o bodované sporty, jako jsou krasobruslení, moderní či sportovní gymnastika, akrobatické lyžování. Estetika tělesné kultury se také zabývá vytvářením sportovního prostředí, uspokojujícího estetické požadavky sportovců i diváků. Vedle krásy samotných objektů evokují silné estetické dojmy na významných světových sportovních událostech slavnostní ceremoniály s promyšleným, působivým provedením a dokonalou organizací. Vrcholem jsou v tomto smyslu právě Olympijské hry.

3. Praktická východiska práce

3.1 Výběr odsouzených pro vzdělávací aktivitu „Olympijské hry, jejich historie a současnost“

Před výběrem odsouzených pro tuto aktivitu jsem je nejprve na komunitě seznámil s mými představami o průběhu a fungování této vzdělávací aktivity. Po té určený odsouzený, který se hlásil na tuto aktivitu ještě na komunitě, dostal za úkol sepsat seznam potenciálních uchazečů. Po obdržení tohoto seznamu jsem byl mile překvapen velkým zájmem (12 jmen). Rozhodl jsem se pro výběr šesti odsouzených. Přičemž jsem se řídil věkem (spíše mladší – 20 až 30 let), délkou trestu (delší jednoho roku – aktivita má roční cyklus), charakteristikou osobnosti (s předpokladem bezproblémového účastníka), kdy jsem informace získával zejména z osobních karet odsouzených. Z vyšetření psychologů, ze zpráv speciálních pedagogů, anamnéz sociálních pracovníků a z dokumentace vedené vychovateli. Ve dvou případech jsem zohlednil i to, že šlo o zdravotně hendikepované, kteří se nemohli účastnit praktických sportovních aktivit. Ale pozitivní vztah ke sportu u nich byl zjevný. Po krátkých pohovorech s vytypovanou šesticí jsem zahájil činnost „Olympijského kroužku“. Následující průběh hodin i aktivní přístup spokojených účastníků této aktivity mi potvrdil, že výběr odsouzených byl správný.

3.2 Projekt vzdělávací aktivity „Olympijské hry, jejich historie a současnost“

ČESKÁ REPUBLIKA

Vězeňská služba

Věznice Všehrdy

Ve Všehrdech dne 15. 10. 2010

PROJEKT VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY PROGRAMU ZACHÁZENÍ

s odsouzenými

Olympijské hry, jejich historie a současnost

Zpracoval:
Ing. Jiří Štros
Vychovatel SOVT na 2. ubytovně

doporučuji nedoporučuji

Vrchní komisař
mjr. Bc. Stanislav Čorňák Dis.
vedoucí oddělení VT

schvaluji neschvaluji

Vrchní rada
plk. Mgr. Jiří Šrajber
ředitel věznice

Cíle aktivity:

Umožnit odsouzeným aktivní využití volného času seznamováním se s výše uvedeným tématem z přednášek, literatury a filmu. Poznávat bohatou historii a současnost olympijských her, pochopit jejich nesmírný význam pro současný svět. Sledovat aktuální dění v olympijském hnutí ve světě i doma. Tím rozvinout jejich poznání a znalosti o největším mírovém setkávání národů celého světa.

Obsah aktivity:

- 1.Původ olympijských her (dále jen OH a ZOH),
vznik OH nového věku a 1.OH.
- 2.OH před 1.světovou válkou
- 3.OH a ZOH v období mezi světovými válkami
- 4.Poválečný vývoj OH a ZOH
- 5.OH a ZOH na sklonku 20.století
- 6.OH a ZOH na počátku 21.století
- 7.Poslední a nadcházející OH a ZOH

Metoda a forma aktivity: přednášení o historii OH, diskuze o aktuálním dění a událostech kolem OH, poznávání a diskuze o místu a zemi, v níž se jednotlivé OH odehrávaly, vedení a aktualizování nástěnky a olympijské kroniky

Pomůcky: odborná literatura na dané téma, sportovní tisk, nástěnka, sešit, výstřižky a fotokopie, psací potřeby, televize

3.3 Písemné metodické přípravy

P í s e m n á p ř í p r a v a n a 16. 12. 2010 Olympijské hry, jejich historie a současnost

Cíl: - plnit vzdělávací aktivitu PZ odsouzených

- umožnit odsouzeným poznávat bohatou historii a současnost olympijských her, a pochopit nesmírný význam největšího mírového setkávání národů pro současný svět

Probírané téma: XV. OH Helsinky 1952 (19.07. – 03.08.)

Metody a formy: - teorie - výklad, přednáška,

- praktická část: - prohlížení knih, fotokopíí, časopisů, tvorba nástěnků na dané téma, zápis do olympijské kroniky

Obsah a struktura hodiny:

1.ÚVOD:

Na 40.zasedání MOV 21.6.1947 byly Helsinky (FIN) zvoleny za pořadatele OH v r.1952. Neúspěšnými konkurenty byly: Amsterdam(HOL), Los Angel., Detroit, Philadelphia a Chicago (všichni USA)

Poprvé se představila na OH sportovní velmoc SSSR.

2.POČTY SPORTŮ, SPORTOVců A ZEMÍ:

sporty: 19

sportovců: 5869

zemí: 69

3.OSOBNOSTI HER:

- Emil Zátopek (ČSR-l.at) 3x1.-5km, 10km, mar.
- Viktor Čukarin (SSSR-sp.g) 4x1.-12b.j, 12b.dr, kůň, přes., 2x2.-kru, bra.
- Maria Goročovská (SSSR-sp.g) 2x1.-8b.j, 8b.dr., 5x2.-přes, brad, klad, prost, sklad.dr.
- Katalin Szökeová (MAĎ-pla) 2x1.-100v.zp, 4x100v.zp.
- Margrie Jacksonová (AUS-l.at) 2x1.-100m, 200m.
- Robert Richards (USA-l.at) 1x1.-sk.t.(obhájil i v Melbourne)
- Parry O.Brien (USA-l.at) 1x1.-kou. (obhájil i v Melbourne)
- Robert Mathias (USA-l.at) 1x1.-10b. (obhájil Londýn)

4.ZAJÍMAVOSTI:

- sp.gymnastky poprvé soutěží o medaile i na jednotlivých náradích, prostná družstev s náčiním zůstává
- v boxu se za 3.místo poprvé udělují 2 bronzové medaile
- jezdecké soutěže poprvé společně pro muže i ženy
- předseda MOV Sigfried Edström (ŠVE) zapomněl pronést závěrečnou formuli k ukončení her

5.ÚČAST ČSR - 99 sportovců

7x1. – Emil Zátopek 3x1.

Dana Zátopková (l.at-ošť)

Jos.Holeček (kan-K1 1000m) – obhajoba Londýna

Karel Mejta, Jan Jindra, Jiří Havlis, Stan.Lusk, korm.Miroslav Koranda (ves-4s kor)

Ján Zachara (box-pér.v.do57kg)

3x2. – Jan Brzák, Boh.Kudrna (kan-2 na 1000m)

Jozef Doležal (l.at.-chů.50km)

Jos.Růžička (záp.řř-těž.v)

3x3. – Alfréd Jindra (kan-C1 10000m)

Mikuláš Athanasov (záp.řř-leh.v)

Družstvo žen (sp.g)

(Eva Bosáková, Al.Chadimová, Ja.Rabasová, Bož.Srncová, Ha.Bobková-Marejková,

Mat.Šimová-Matoušková, Věra Vančurová-Drazdíková)

6.MEDAILOVĚ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZEMĚ:

	I	II	III
1. USA	40	19	17
2. SSSR	22	30	19
3. MAĎ	16	10	17
6. ČSR	7	3	3

7.AKTUALIZACE NÁSTĚNKY K PROBÍRANÝM OH (ZOH)

8.PRŮBĚŽNÝ ZÁZNAM DO KRONIKY O PROBÍRANÝCH OH (ZOH)

9.DISKUZE:

Způsob hodnocení hodiny:

Hodnocení ústně - pochvalou za aktivní přístup v průběhu celé hodiny, za aktualizaci nástěnky a nový zápis do kroniky

Místo: Terapeutická místnost 2.ub. příz.

Doba: 60 - 90 min.

Počet posluchačů: 6

MTZ: odborná literatura, časopisy, psací potřeby, osobní sešitky, vybavení vzdělávací místnosti, nástěnky, kronika, nůžky, lepidlo

Závěr: - vyhodnocení zaměstnání,

- vydání pokynů k další činnosti, způsob odchodu na ložnice ubytovny

Zpracoval: Ing. Jiří Štros

P í s e m n á p ř í p r a v a n a 08. 02. 2011

Olympijské hry, jejich historie a současnost

Cíl: - plnit vzdělávací aktivitu PZ odsouzených

- umožnit odsouzeným poznávat bohatou historii a současnost olympijských her, a pochopit nesmírný význam největšího mírového setkávání národů pro současný svět

Probírané téma: XVI.OH Melbourne 1956 (22.11. – 08.12.)

Metody a formy: - teorie - výklad, přednáška,

- praktická část: - prohlížení knih, fotokopíí, časopisů, tvorba nástěnky na dané téma, zápis do olympijské kroniky

Obsah a struktura hodiny:

1.ÚVOD:

- pořadatelem zvoleno město Melb.r.1951 na 46.zasedání MOV ve Vídni, když před Buenos Aires (ARG) zvítězilo o 1hlas.
- další kandidátská města: Mexico City (MEX), Los Angeles, Detroit, Chicago, Minneapolis, Philadelphia, San Francisco (všechna USA)
- složitá polit.situace ve světě a řada zemí tyto OH bojkotuje - EGY, LIB, IRK, HOL, ŠPA, ŠVÝ, ČLR - válka o Suez a mezi IZR a EGY, kontrarev.v MAĎ a vpád SSSR, start TCHJ na OH - ČLR na dlouhá léta opouští mezinárodní.ol.hnutí
- OH zahájil v zastoupení britské královny Vévoda z Edinburgu, který přijel až na plochu ol.stadionu autem.

2.POČTY SPORTŮ, SPORTOVců A ZEMÍ:

sporty: 19

sportovců: 3184

zemí: 67

3.OSOBNOSTI HER:

- Robert Morrow (USA-l.at) 3x1.-100m, 200m, 4x100m
- Charles Jenkins (USA-l.at) 2x1.-400m, 4x400m
- Thomas Courtney (USA-l.at) 2x1.-800m, 4x400m
- Vladimír Kuc (SSSR-l.at.) 2x1.-5km, 10km
- Betty Cuthbertová (AUS-l.at) 3x1.-100m, 200m, 4x100m
- O Kacha Alain Mimoun (FRA-l.at) 1x1.-mar.
- Murray Rose (AUS-pla) 3x1.-400v.z., 1500v.z., 4x200v.z.
- Patricia Mc. Cornicková (USA-pla) 2x1.-sk.pr, sk.v.
- Viktor Čukarin (SSSR-sp.g) 3x1.-bra, 12b, dru., 1x2.-pro, 1x3.-kůň
- Valentin Muratov (SSSR-sp.g) 3x1.-pro, přsk, dru, 1x2.-kru
- Agnes Kelétiová (MAĎ-sp.g) 4x1.-bra, kla, pro, sp.skl.
- Larisa Latininová (SSSR-sp.g) 4x1.-pro, pře, 8boj, dru., 1x2.-bra, 1x3.-sp.skl.
- Rotman Leon (RUM-kan) 2x1.-C1 10km, C1 1000m
- Carlo Pavesi (ITA-šer) 2x1.-kor.j, kor.dr.

4.ZAJÍMAVOSTI:

- jezdecké soutěže se poprvé a naposledy konají v jiné zemi a dokonce i na jiném kontinentě, než v zemi, jíž byly OH přiděleny (příčinou jsou přísné karanténní předpisy pro koně v Austrálii) - ve Stockholmu (ŠVE).
- při úvodním ceremoniálu se objevil falešný nosič pochodně, byl jím student „veteriny“ Bary Larkin
- v programu atletických soutěží drobná změna, závod v chůzi na 10km byl nahrazen záv. na 20km
- při závěrečném ceremoniálu poprvé v historii nevstupují sportovci na plochu po státech, ale hromadně promíchání. Tato novinka se stala tradicí, trvající dodnes.
- Čs.olymp.vítězka Olga Fikotová se krátce po OH provdala za amerického ol.vítěze v hodu kladivem, Haralda Connolyho

5.ÚČAST ČSR - 64 sportovců

- 1x1. - Olga Fikotová (l.at.-disk)
- 4x2. - Eva Bosáková (sp.g.-klad.)
 - Ladislav Fouček (cyk-1km s pev.st.)
 - Otakar Hořínek (sp.st.-lib.mal.)
 - Ladislav Fouček a Václav Medek (cyk.-tandem)
- 1x3. - Jiří Skobla (l.at.-koule)

6.MEDAILOVĚ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZEMĚ:

	I	II	III
1. SSSR	37	29	32
2. USA	32	25	17
3. AUS	13	8	14
18. ČSR	1	4	1

7.AKTUALIZACE NÁSTĚNKY K PROBÍRANÝM OH (ZOH)

8.PRŮBĚŽNÝ ZÁZNAM DO KRONIKY O PROBÍRANÝCH OH (ZOH)

9.DISKUZE:

Způsob hodnocení hodiny:

Hodnocení ústně - pochvalou za aktivní přístup v průběhu celé hodiny, za aktualizaci nástěnky a nový zápis do kroniky

Místo: Terapeutická místnost 2.ub. příz.

Doba: 60 - 90 min.

Počet posluchačů: 6

MTZ: odborná literatura, časopisy, psací potřeby, osobní sešitky, vybavení vzdělávací místnosti, nástěnky, kronika, nůžky, lepidlo

Závěr: - vyhodnocení zaměstnání,
- vydání pokynů k další činnosti, způsob odchodu na ložnice ubytovny

Zpracoval: Ing. Jiří Štros

P í s e m n á p ř í p r a v a n a 21. 03. 2011

Olympijské hry, jejich historie a současnost

Cíl: - plnit vzdělávací aktivitu PZ odsouzených

- umožnit odsouzeným poznávat bohatou historii a současnost olympijských her, a pochopit nesmírný význam největšího mírového setkávání národů pro současný svět

Probírané téma: X. ZOH GRENoble (FRA) 1968 (06.02. – 18.02.)

Metody a formy: - teorie - výklad, přednáška,

- praktická část: - prohlížení knih, fotokopíí, časopisů, tvorba nástěnky na dané téma, zápis do olympijské kroniky

Obsah a struktura hodiny:

1.ÚVOD:

- zvolen na 59.zasedání MOV v Innsbrucku (RAK) 28.1.1964
- neuspěli protikandidáti Calgary (KAN), Lahti (FIN), Sapporo (JAP), Oslo (NOR), Lake Placid (USA)
- ZOH zahájil Franc.prezident Charles de Gaulle
- ol.ohěň zapálil Alain Calmat (FRA), stříbr.krasobruslař z Innsbrucku
- slib za sportovce složil Leo Lacroix (FRA), mistr světa ve sjezd.lžžování
- vlajkonošem naší výpravy byl Jiří Raška

2.POČTY SPORTŮ, SPORTOVců A ZEMÍ:

sporty: kl.l, sj.l, bia, san, bob, rbr, krb, l.ho.

sportovců: 1158

zemí: 37

3.OSOBNOSTI HER:

- Jean Claude Killy (FRA-sj.l) 3x1.- sje, sla, ob.sl.
- Nancy Greenová (KAN-sj.l) 1x1.-ob.sl, 1x2.-sla.
- Jiří Raška (ČSSR-kl.l) 1x1.-sk.s.m, 1x2.-sk.v.m.
- Harald Gröninge (NOR-kl.l) 2x1.-15km, 4x10km
- Ole Ellefsäter (NOR-kl.l) 2x1.-50km, 4x10km
- Toini Gustafssonová (ŠVE-kl.l) 2x1.-5km, 10km, 1x2.- 3x5km
- Eugenio Monti, Luciano de Paolis (ITA-bob) 2x1.- 2bob, 4bob
- Carolina Geysenová (HOL-r.br) 1x1.- 1000m, 1x2.- 1500m
- Peggy Flemingová (USA-kr.b) 1x1.-kr.b.ž.
- Ludmila Bělousová, Oleg Protapopov (SSSR-kr.b) 1x1.-sp.dv.(obhajoba z Inn.)

4.ZAJÍMAVOSTI:

- soutěže jsou poprvé rozloženy do velkých vzdáleností od centra her až 60km
- poprvé samostatně startují 2 německé týmy - NDR a NSR, zatím pod spol.vlaj.
- premiéru mají na hrách antidop.kontroly a barevné TV přenosy
- poprvé mají OH maskota - figurku lyžaře jménem SCHUSS
- v Grenoblu jsou poprvé aplikovány testy ověřující pohlaví

5.LEDNÍ HOKEJ:

- přihlášeno 14 týmů, 6 nejslabších mužstev hrálo kvalifikaci vylučovacím systémem, z nichž postoupily celky FIN, NDR, NSR
- výsledky ČSSR: SSSR 5:4, KAN 2:3, ŠVE 2:2, FIN 4:3, NSR 5:1, NDR 10:3, USA 5:1
- 1.SSSR
- 2.ČSSR
- 3.KAN.

6.ÚČAST ČSR - 48 sportovců

1x1. – Jiří Raška (sk.s.m)

2x2. – Jiří Raška (sk.v.m)

- tým hokejistů *

1x3. – Hana Mašková (kr.b)

* Vlad.Dzurila, Vlad.Nadrchal, Jos.Horešovský, Old.Machač, Karel Masopust, Fran.Pospíšil, Jan Suchý, Jos.Golonka, Jos.Černý, Jan Havel, Petr Hejma, Jiří Holík, Jan Hrbatý, Jarosl.Jiřík, Jan Klapáč, Jiří Kochta, Václav Nedomanský, Fran.Ševčík

7.MEDAILOVĚ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZEMĚ:

	I	II	III
1. NOR	6	6	2
2. SSSR	5	5	3
3. FRA	4	3	2
12. ČSR	1	2	1

8.AKTUALIZACE NÁSTĚNKY K PROBÍRANÝM OH (ZOH)

9.PRŮBĚŽNÝ ZÁZNAM DO KRONIKY O PROBÍRANÝCH OH (ZOH)

10.DISKUZE:

Způsob hodnocení hodiny:

Hodnocení ústně - pochvalou za aktivní přístup v průběhu celé hodiny, za aktualizaci nástěnky a nový zápis do kroniky

Místo: Terapeutická místnost 2.ub. příz.

Doba: 60 - 90 min.

Počet posluchačů: 5

MTZ: odborná literatura, časopisy, psací potřeby, osobní sešitky, vybavení vzdělávací místnosti, nástěnky, kronika, nůžky, lepidlo

Závěr: - vyhodnocení zaměstnání,
- vydání pokynů k další činnosti, způsob odchodu na ložnice ubytovny

Zpracoval: Ing. Jiří Štros

P í s e m n á p ř í p r a v a n a 04. 04. 2011

Olympijské hry, jejich historie a současnost

Cíl: - plnit vzdělávací aktivitu PZ odsouzených
- umožnit odsouzeným poznávat bohatou historii a současnost olympijských her,
a pochopit nesmírný význam největšího mírového setkávání národů pro současný svět

Probírané téma: IXX.OH Mexiko 1968 (12.10. – 27.10.)

Metody a formy: - teorie - výklad, přednáška,
- praktická část: - prohlížení knih, fotokopií, časopisů, tvorba ´
nástěnky na dané téma, zápis do olympijské kroniky

Obsah a struktura hodiny:

1.ÚVOD:

- zvoleno na 61. zasedání MOV v Baden Badenu (NĚM) r.1963
- poražení konkurenti: Detroit (USA), Buenos Aires (ARG), Lyon (FRA)
- hry zahájil Mex.prezident Gustavo Díaz Ordáz
- slib za sportovce složil mex.maratonec Pablo Garrido
- pochodeň přinesla a ol.ohň zapálila poprvé v historii žena, Enriqueta Basilio de Sotelo, mexická atletka
- OH předcházel 10 dní před zahájením tragický masakr stovek mex.studentů

2.POČTY SPORTŮ, SPORTOVců A ZEMÍ:

sporty: 20 ve 172 disciplínách

sportovců: 5530

zemí: 112

3.OSOBNOSTI HER:

- Věra Čáslavská (ČSSR-sp.g) 4x1.- 8b.j., brad, prost, přes. 2x2.-8b.dr, klad.
- Bob Beamon (USA-l.at) 1x1.-sk.d. (skok do 21.st.-sv.rek.překonán o55cm-8,9m)
- Alfred Oerter (USA-l.at) 1x1.-disk (počtvrté za sebou zlato na OH !)
- Debbie Meyerová (USA-pla) 3x1.-200m, 400m, 800m.v.zp.
- Charles Hickcox (USA-pla) 3x1.-200m, 400m, 4x400m.pol.z.
- Mamo Wolde (ETI-l.at) 1x1.-mar.
- Jim Hines (USA-l.at) 2x1.-100m, 4x100m
- Lee Evans (USA-l.at) 2x1. -400m, 4x400m
- Wyomia Tyusová (USA-l.at) 2x1.-100m, 4x100m
- Roland Matthes (NDR-pla) 2x1.-100m.zn, 200m.zn.
- Roland Matthes (NDR-pla) 2x1.-100m.zn, 200m.zn.
- Sawao Kato (JAP-sp.g) 3x1.-12b.j, prost, 12b.dr. 1x3.-kru.
- Michaelm Wenden (AUS-pla) 2x1.-100m, 200m.v.zp.

4.ZAJÍMAVOSTI:

- obávaná nadmořská výška sportovišť nad 2200m, z toho těžili atleti KEN a ETI
- protest zdviženými pěstmi na stupních vítězů Američanů Tommie Smithe a Johna Carlose (1.a 3.na 200m) proti rasismu a apartheidu v USA, připojil se i Australan Normen. (Američané oba atlety za to doživotně vyloučili ze startů na OH, Australan vyloučen z výpravy pro OH v r.1972).
- Dick Fosbery-přišel s revolučním stylem ve skoku vys.-přeskok zády (nový s.r)
- premiéru má nová plavecká disciplína žen 800m
- první diskvalifikace za dopink na OH-Hause Gunnar Liljenwal (ŠVE) byl na závodě 5boje podnapilý
- na posledním místě doběhl maraton John Stephen Akhwari (TAN) s vykl.kolenem
- mimořádnou událostí se v Mex.stala velkolepá svatba V.Čáslavské s J.Odložilem

5.ÚČAST ČSR - 118 sportovců

7x zlato, 2x stříbro, 4x bronz (bude předmětem samostatné hodiny)

6.MEDAILOVĚ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZEMĚ:

	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
1. USA	45	28	34
2. SSSR	29	32	30
3. JAP	11	7	7
7. ČSSR	7	2	4

7.AKTUALIZACE NÁSTĚNKY K PROBÍRANÝM OH (ZOH)

8.PRŮBĚŽNÝ ZÁZNAM DO KRONIKY O PROBÍRANÝCH OH (ZOH)

9.DISKUZE:

Způsob hodnocení hodiny:

Hodnocení ústně - pochvalou za aktivní přístup v průběhu celé hodiny, za aktualizaci nástěnky a nový zápis do kroniky

Místo: Terapeutická místnost 2.ub. příz.

Doba: 60 - 90 min.

Počet posluchačů: 6

MTZ: odborná literatura, časopisy, psací potřeby, osobní sešitky, vybavení vzdělávací místnosti, nástěnky, kronika, nůžky, lepidlo

Závěr: - vyhodnocení zaměstnání,
- vydání pokynů k další činnosti, způsob odchodu na ložnice ubytovny

Zpracoval: Ing. Jiří Štros

4. Závěr

Jsou lidé, kteří v současné složité době nejsou své vzniklé komplikované situace psychicky, eticky ani právně zvládnout. A je dobře, že jsou zde instituce, jež se snaží těmto lidem obnovit jejich nalomenou rovnováhu. Vězeňská služba České republiky k nim určitě patří. Řada z nich totiž končí jako odsouzení, kteří pochybili a potřebují podat pomocnou ruku. Aby se po propuštění z výkonu trestu nedostali zpět na cestu porušování zákona, je dobře, že existuje prostřednictvím programů zacházení podpora k převýchově. Ta má mj. za cíl vybudovat u odsouzených pozitivní orientaci na vlastní život, naučit je účelně trávit volný čas a hledat sebeuplatnění, úctu k druhým i sobě samému. Především pak umět přijmout skutečnost, že za své postoje a chování nese odpovědnost každý člověk sám za sebe. A i když se snažení odborníků, provádějících programy zacházení v praxi, u řady odsouzených míjí účinkem, je jisté, že v každém jednom případě, kdy se to povede, není jejich práce marná.

Seznam použité literatury

1. HÁLA, J. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. Vysoká škola evropských a regionálních studií, České Budějovice, 2005. ISBN 80-86708-05-5.
2. MECLOVÁ, K. *Účel trestu a úloha vězeňské služby v současnosti*. České vězeňství č. 4/1999.
3. UHLÍK, J. *Historie věznění a vězeňství v Čechách*. Institut vzdělávání Vězeňské služby ČR, 2006. (ISBN nemá).
4. ZAMAROVSKÝ, V. *Vzkříšení Olympie*. Olympia Praha, 1980. 27-048-80.
5. OLIVOVÁ, V. *Lidé a hry*, Olympia Praha, 1979. 27-076-79.
6. PERÚTKA, J. a kolektiv, *Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu*. Šport-Obzor Bratislava, 1980. 77-054-80
7. SOKOL, J. *Olympijské hry novověku, výsledky*. Olympia Praha, 1974. 27-079-74
8. Zákon výkonu trestu odnětí svobody č. 169/1999 sb. §§ 40, 41.
9. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 sb. §§ 36 až 40.
10. Metodický list č. 9/2008 ředitele odboru výkonu vazby a trestu GŘ VS ČR.

Přílohy

Příloha č. 1: Nástěnka odsouzených k poválečným OH v Londýně a Helsinkách

Příloha č. 2: Nástěnka odsouzených k OH v Mexiku 1968

Příloha č. 3: Nástěnka odsouzených k ZOH v Grenoblu 1968

Příloha č. 4: Z kroniky odsouzených k OH 1932

Příloha č. 5: Z kroniky odsouzených k ZOH r. 1956

Příloha č. 6: Z kroniky odsouzených 1. str. k OH r. 1968

Příloha č. 7: Z kroniky odsouzených 2. str. k OH r. 1968

